

VOJENSKÉ ZDRAVOTNICKÉ LISTY

ROČNÍK L

LEDEN 1981

ČÍSLO 1

NA PRAHU NOVÉHO VÝCVIKOVÉHO ROKU

Náčelník zdravotnické služby ČSLA
genmjr. MUDr. Bohumil INDRA

Při zahájení každého nového výcvikového roku bývá zvykem poohlédnout se zpět nejen na dosažené výsledky v uplynulém výcvikovém roce, ale vytyčit si i hlavní směry a oblasti, ve kterých je třeba dále zvyšovat úsilí za dosažení ještě kvalitnějších výsledků. Výcvikový rok 1979—1980 byl zvláštní tím, že byl posledním rokem naší šesté pětiletky. Pro nás — příslušníky zdravotnické služby ČSLA — byl rokem, kdy jsme završovali plnění souboru úkolů a opatření, obsažených v dokumentu „Hlavní směry rozvoje zdravotnické služby ČSLA na léta 1976—1980“, přijatém na jednání vedoucích pracovníků zdravotnické služby ČSLA dne 19. října 1976, tedy na celé období 6. pětiletého plánu. V tomto dokumentu zdravotnická služba specifikovala své úkoly v uvedeném období na podmínky armády. Při jeho tvorbě jsme vycházeli ze závěrů XV. sjezdu KSČ v péči o zdraví lidu.

Jakým hlavním otázkám jsme věnovali největší pozornost? Šlo zejména o úkoly zaměřené ke zdokonalování systému péče o zdraví, prohlubování hygienicko-epidemiologické činnosti, péči o životní a pracovní prostředí, boj proti přenosným nemocem, zkvalitňování zásobování léčivý a zdravotnickým materiálem, rozvoje lékařské vědy a urychlené zavádění jejich výsledků do praxe. Nebyly opomenuty ani otázky dalšího zdokonalování řízení vojenského zdravotnictví. Značné úsilí bylo vynaloženo na modernizaci stávajících vojenských zdravotnických ústavů a zařízení, počínaje útvarovými ošetrovnami a konče vojenskými nemocnicemi, lázeňskými ústavy a rekreačními zařízeními.

Náročné úkoly mohou plnit jenom takoví lidé, kteří jsou přesvědčeni o jejich potřebě, kteří chápou politiku naší komunistické strany, lidé, kteří jsou vychováni v duchu socialistického vlastenectví a proletářského internacionalismu. Proto byl důraz položen i na tuto oblast. Bez formování marxistického leninského světového názoru, komunistického přesvědčení a upevňování morálního politického

stavu by zdravotnická služba ČSLA nemohla uvedené cíle splnit. Proto bylo konkrétně pracováno s usneseními a závěry jednotlivých plenárních zasedání ÚV KSČ ve snaze aplikovat přijaté závěry v co nejkonkrétnější podobě do podmínek a života ČSLA.

Důkazem hlubokého chápání internacionálních vztahů je, že většina našich zdravotnických zařízení udržuje trvalé družební vztahy s podobnými zařízeními Sovětské armády.

Na široké základně je rozvinuto socialistické soutěžení, zaměřené převážně na plnění odborných a politických úkolů, jak u vojskové zdravotnické služby, tak i v léčebných ústavech a zařízeních ČSLA. V našich vojenských nemocnicích a ostatních ústavech a zařízeních je masově rozvinuto hnutí brigád socialistické práce s hodnotnými kolektivními závazky přínášejícími vysoké úspory na zdravotnickém materiálu, technice, v šetření elektrickou energií apod.

Pozitivně můžeme hodnotit i výsledky dosahované ve vědeckovýzkumné činnosti. Tato činnost není samoúčelná, její výsledky jsou v co nejkratší možné době zaváděny do praxe.

V oblasti léčebně preventivní činnosti byla činnost zdravotnické služby zaměřena na důsledné uskutečňování všech opatření obecné i zvláštní dispenzární péče, ve vojenských nemocnicích, léčebných ústavech a zařízeních na další zavádění nových moderních vyšetřovacích a léčebných metod a postupů v souladu s rozvojem lékařských věd. Úsilí je trvale věnováno prevenci onemocnění srdce a cév včetně důsledné dispenzarizace nemocných.

Ve vojenských nemocnicích se podařilo vybudovat jednotky intenzivní péče na vnitřních odděleních, čímž byly vytvořeny podmínky a předpoklady pro výrazné zkvalitnění péče o stavy bezprostředně ohrožující život.

Nezbytnou součástí celého komplexu léčebné a preventivní péče o vojáky je posudková činnost, včetně správného zařazování vojáků na funkce odpovídající jejich zdravotnímu

stavu. I na tomto úseku byly dosaženy četné pozitivní výsledky, i když řada nedostatků ještě přetrvává, a to hlavně v kontrolní činnosti, v řídicí činnosti podřízených stupňů a v metodické pomoci jim poskytované.

Pozitivních výsledků bylo dosaženo v protiepidemickém zabezpečení. Podařilo se snížit počet rozsáhlých epidemií, zejména u bacilární dyzentérie a salmonelóz. V preventivním hygienickém dozoru byly organizačně zvládnuty otázky vydávání závazných hygienických posudků ke stavebním akcím, vojenské nově zaváděné technice apod. Řada expertizních prací v hygieně přešla do běžné hygienické praxe u vojsk. Jako příklady lze uvést průzkumy hygienických podmínek pobytu vojsk ve VVP a v polních podmínkách, způsobu výcviku a života vojsk podle nových řádů. Všechny tyto akce přinesly prakticky využitelné výsledky a přispěly ke zlepšení hygienického standardu vojsk ČSLA.

Technizace zdravotnictví je dnes základním prvkem pro další rozvoj lékařství. Zasahuje do všech oborů lékařství od prvotní prohlídky v ordinaci útvarového lékaře a konče specializovanými zákroky s pomocí nejmodernějších druhů zdravotnické techniky ve vojenských nemocnicích. Posádkové a útvarové ošetřovny byly vybaveny přenosnými tranzistorovými elektrokardiografy, zavedeny byly nové kyslíkové přístroje, přístroje pro hromadná očkování bez použití jehel, letečtí lékaři dostali pro předletové prohlídky pilotů lékařské vyšetřovací komplety, v nemocnicích je používána na všech odděleních nejmodernější technika, která se stává nezbytným pomocníkem lékařů při komplexních vyšetřeních nemocných. V poslední době byl dán do provozu v ústřední vojenské nemocnici v Praze moderní počítačový tomograf, automatický biochemický analyzátor, sledovací jednotky — monitory pro velmi těžké pacienty atd.

Lze tedy říci, že úkoly stanovené XV. sjezdem KSČ a následujícími plenárními zasedáními ÚV KSČ se pro všechny příslušníky zdravotnické služby ČSLA staly významnými mobilizujícími faktory a že pozitivních výsledků bylo dosaženo uplatňováním vedoucí úlohy strany v podmínkách zdravotnické služby ČSLA.

V roce 1981 nás čeká celá řada významných politických událostí. Připomeňme si alespoň některé. Bude to v prvé řadě XVI. sjezd KSČ, který stanoví další postup výstavby naší rozvinuté socialistické společnosti v celém komplexu. Budeme vzpomínat 60. výročí založení naší komunistické strany. Budou probíhat volby do všech zastupitelských orgánů.

Zdravotnická služba ČSLA nezůstane pozadu. Budeme rozpracovávat úkoly na 7. pětiletý plán do nového dokumentu služby „Hlavní směry rozvoje zdravotnické služby na léta 1981—1985“, přičemž budeme plně respektovat závěry XVI. sjezdu KSČ při jejich aplikaci do konkrétních podmínek ČSLA. Budeme vši-

chni usilovat o co nejlepší plnění úkolů a opatření vyplývajících pro službu na výcvikový rok z rozkazu ministra národní obrany a Směrnice náčelníka hlavní politické správy.

Naše společné úsilí bude zaměřeno především na následující oblasti:

— na úseku léčebně preventivní péče budeme stále pokračovat v cílevědomém zkvalitňování péče o zdraví všech vojáků. Budeme rozšiřovat dispenzární péči na onemocnění pohybového a zažívacího ústrojí. Důraz budeme klást na zkvalitnění preventivní péče na nejnižších stupních zdravotnické služby. Ve vojenských nemocnicích budeme zvyšovat úroveň odborné a specializované pomoci zaváděním nových diagnostických a léčebných metod v souladu s rozvojem lékařských věd. Budeme zkvalitňovat lázeňskou, rekreační a rehabilitační péči při plném respektování zásad RMNO 23/1976;

— větší pozornost bude třeba věnovat posudkové činnosti, kde budeme provádět náročnou a pravidelnou kontrolu obvodního řízení s cílem prosadit důsledné plnění služebního předpisu. Větší důraz než dosud bude třeba věnovat při zařazování vojáků s oslabeným zdravím na odpovídající funkce. Bez úzké spolupráce NZS útvarů s velitelskými a politickými orgány nelze očekávat požadované výsledky. Je třeba si plně uvědomit, že jedině správným zařazením vojáka podle jeho zdravotního stavu můžeme předejít zhoršení jeho zdraví v průběhu služby;

— v hygienickém a protiepidemickém zabezpečení soustředíme úsilí na prosazování a plnění hygienických požadavků a norem, obsažených v základních řádech ve všech fázích života vojsk a na další omezování výskytu infekčních onemocnění, zejména hromadných.

V protiepidemickém zabezpečení zaměříme úsilí ke snížení nemocnosti vojsk chřipkou dokonalejší přípravou hygienicko-epidemiologické a zdravotnické služby v předepidemickém období s využitím pozitivních zkušeností z minulého období. Boj proti střevním nákazám považujeme za komplexní problém velitelských, proviantních, veterinárních a zdravotnických orgánů. Chceme hlouběji analyzovat nemocnost těmito nákazami, odhalovat a eliminovat konkrétní faktory, které je způsobují;

— v oblasti materiálně technického zabezpečení je v současném období základním a nosným úkolem problematika vysoké efektivity a hospodárnosti při využívání finančních a materiálových prostředků na zabezpečení vojenské zdravotnické služby zdravotnickým materiálem bez snížení kvality poskytované léčebně preventivní péče. Přitom všem nesmíme zapomínat na vybavení novým materiálem a technikou polní zdravotnické služby.

Kromě výše uvedených úkolů nesmíme nikdy zapomínat na udržování stálé a vysoké bojové pohotovosti zdravotnické služby. Za tím účelem bude třeba neustále zvyšovat vojenskoodborné kvality vojenských lékařů a lé-

kárníků systémem doškolování, vojenských kursů a školení tak, jak bylo uloženo odbornou směrnicí náčelníka zdravotnické služby ČSLA. U bojových útvarů, na organizátorských funkcích u svazků, svazů, okruhů i na odborných funkcích ve vojenských nemocnicích, ústavech a zařízeních pracuje celá řada zkušených vojenských lékařů. Bylo by vhodné, aby si tito funkcionáři vyměňovali zkušenosti s ostatními příslušníky služby též na stránkách vojenskoodborných časopisů.

Očekávám od široké veřejnosti vojenských lékařů a lékárníků, že se i Vojenské zdravotnické listy stanou právě tím prostředníkem pro výměnu zkušeností mezi vojenskými lékaři a lékárníky ČSLA.

Úkolů v novém výcvikovém roce stojí před příslušníky zdravotnické služby mnoho. Věřím, že každý podle svých schopností vynaloží maximální úsilí při jejich plnění, abychom dosáhli ještě lepších výsledků, než tomu bylo v uplynulém výcvikovém roce.